

3 Söndagen i Fastan

1 Årg. Ev. Luk 11:14-26

I.N.J

I över tvåhundra år har Sverige varit ett neutralt land. 1814 var sista gången Sverige deltog i ett krig. Sedan dess har vi fått leva i fred. Den svenska neutraliteten har varit en grundbult i det man kallar säkerhetspolitiken och alla riksdagspartier har varit ense om den. Men tiderna förändras. Sverige kan inte stå ensamt, säger man nu. Med tanke på en viss herr P och hans aktiviteter i Ukraina, vet man inte vem han kastar sig över närmast. Och trots att vägen har varit lång, snart är vi alltså medlemmar i försvarsalliansen Nato.

Om det är bra eller dåligt, det är inte min sak att avgöra. Var och en får själv bilda sig en uppfattning om den saken. Men det slog mig, när jag läste evangeliet idag, att i kampen mot ondskan – det är ju överskriften över denna söndag – söker vi människor olika allianser. Vi förstår: ensam är inte stark. Och då är frågan om de håller "*alla de vapen*" vi litar på? Ja, vilka vapen har vi egentligen mot ondskan? Vad är det vi förlitar oss på i den kampen? Ofta har det varit på mänsklig godhet och välvilja. Människan är innerst inne snäll. Ja, inte herr P förstås, men du och jag i alla fall. Men om än så vore, människors goda vilja tycks vara ett klenkt vapen. För tänker vi efter, särskilt framgångsrik har väl inte mänskligheten varit att göra jorden till "*ett beboeligt hem för alla*" – som det så vackert heter i en av bönerna i bönboken. Även om vi kan peka på sådant som blivit bättre, så tycks ondskan alltid ligga steget före och visar sitt fula tryne överallt! Krig, terror, våld, förtryck och orättvisor, rovdrift på naturens tillgångar, girighet och själviskhet – ja, listan kan göras lång på hur ondskan manifesterar sig. Och det trots att vi människor vill så väl!

Utan att på något sätt ta ställning i frågan om det är bra eller dåligt att vi går med i Nato – är det väl ändå inte så att denna allians på något sätt kan sägas vara "den nye Frälsaren". På sin höjd kanske den kan sätta stopp för ett värre ont och avskräcka Herr P från mer dumheter. I bästa fall! Det finns alltid något svagt och bräckligt i alla mänskliga allianser. Rätt som det är kommer någon som starkare och vrider vapnen ur våra händer. Redan gamla testamentets fromma var medvetna om hur klen människan egentligen är. "*Lita aldrig på mäktiga män, människor som ingen hjälp kan ge*" – varnar psalmisten i Psaltarens 146:e psalm. Istället uppmanas vi att fästa vår blick och vårt hopp vid något som är större, starkare och mäktigare än vi själva – något – eller snarare Någon – utanför oss själva. Även den märkliga latinska överskriften över denna söndag – "*oculi*" understryker detta. Den är hämtad från söndagens medeltida introitus ur Ps 25:15 där det står: "*Min blick är ständigt fäst på Herren, det är han som löser min fot ur snaran*".

Ja, mina vänner, var fäster vi blicken i dessa orostider? Vad är det som skänker oss hopp, tilltro och lugn trots oron i världen och det krigshot som vilar tungt över oss? Om jag får vara lite personlig, jag tror inte att Nato är lösningen på ondskan problem, långt därifrån. Istället fäster jag blicken på den korsfäste Jesus. Kanske tycker vi att något mer maktlöst och svagt knappast kan finnas än en korsfäst människa. Annat är det ju i dagens evangelietext där Jesus ”ger fingret” åt ondskan och driver ut de onda andarna med makt och myndighet! Men det, det var ju bara små skärmytslingar i jämförelse med det som hände på Golgata. Det var där den avgörande kampen stod. Bibeln är väldigt klar på den punkten. Att ondskan har fått en inmutning i människans väsen – som ett smutsigt fingeravtryck – det är väl en sak. Men det finns ”mer ondska i världen än den som ryms i en människas hjärta”. Det finns en personlig, ond makt, med kosmiska dimensioner – som är som den starke mannen i evangeliet, han som *”vaktar sin gård med vapen i hand”*. I Bibeln har den makten flera namn. I evangeliet kallas han för *”demonernas furste Beelsebul”* och i Uppenbarelseboken *”Djävul och Satan”* (Upp. 12:9). Inga fina namn. De betyder nämligen ”Motståndare” och ”Anklagare”. Och han är inte att leka med. Han vill inget hellre än vi går förlorade för Gud. Han avundas oss det han en gång var, men inte längre kan bli, ett älskat Guds barn. Därför ber i vi i Herrens bön: *”Rädda oss från det onda”* och ropar i Litanian om hjälp mot *”djävulens försåt och list”* och *”ondskans makter i himlarymderna”*? Vi vet ju, att om än ondskans makt är stor, finns det någon som är större – och det är Jesus.

Vi kan alltså inte vara neutrala i kampen mot ondskan. Vi måste välja sida. Och väljer vi inte Jesus –utan tror att vi klarar detta i egen kraft så goda som vi är – hamnar vi förr eller senare rakt i händerna på den Onde. Det är ju så han själv säger i evangeliet vi lyssnat till: *”Den som inte är med mig är mot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar”*. Hur kan vi vara emot honom, när han är för oss? Han visade det på allt sätt under sitt liv här på jorden, då han *”vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld”*; som vi läser i Apg. 10:38. Och framförallt var det på sitt kors, när han led och dog, som han gick närkamp med ondskan! Att det var så, visst – det är svårt för en liten människa att förstå. Men det i Jesu person han *”gick in i din kamp på jorden”*, det var så *”Gud tog plats i din egen gestalt”*. Jesu död på Golgata kors och hans uppståndelse från de döda – var en *gudsgärning*. Det var så Gud *”avväpnade härskarna och makterna och utsatte dem för allas förakt, när han triumferade över dem genom Kristus”* (Kol 2:15). Det är därför jag älskar korstecknet. Det är en hoppets bekännelsehandling! Varje gång jag slår korsets tecken över mitt bröst påminner jag mig själv att Jesus alltid är större än världens samlade ondska och djävulskap. Det var därför vi sjöng som vi gjorde i inledningen till vår gudstjänst:

*Det heliga kors som Herren själv bar
För vår skull att synderna sona
Mot frestarens makt jag sätter idag,*

*Det står mellan mig och det onda,
Ty där har Guds Son all min skuld plånat ut,
Att jag skulle vara hans egen.*

Någon kanske tycker att det bara är en tom symbolhandling – att han på korset inte kan hjälpa. Världen är ju inte bättre sedan den första påsken, utan fortfarande en tummelplats för ondska och elände. I våra svåraste stunder kanske vi tänker att ingen hjälp finns att få, att ondskan alltid drar det längsta strået och att det goda alltid får bita i gräset. Det är väl än del av den Ondes propaganda och lömska taktik att utmåla sig själv som oöverbinnerlig och så att säga kollra bort oss med sina militärparader och maktdemonstrationer. Vi skall inte falla för det tricket, utan istället be:

*Jesus, Guds Son, du ljus i mitt inre
Låt inte mörkret tala till min själ.*

Men varför dröjer det så länge innan Jesus verkligen visar att han har makten och att ondskan är besegrad? Varför kan inte denna jord inte få bli vad den är menad att vara – en förgård till himmelen? Evangeliet idag borde ge oss hopp. Jesus står på vår sida i kampen mot det onda. Vi får sluta en ”*trons allians*” med honom och be honom ta oss upp i sitt försvarsförbund. Det avgörande slaget stod på Golgata! Det vi hör, det är dödsrosslingarna från en besegrad fiende. Vi får inte ge oss över, eller sluta att hoppas. Vi har ett underbart löfte att hålla oss till. Låt mig få påminna er alla om det. Det står i 2 Tim. 4:18 - och det får bli det sista i predikan idag och därmed också vårt hemgångsord: ”*Herren skall rädda mig från allt ont och hjälpa mig in i sitt himmelska rike*”. Amen.

Psalmer: 175 v 3, 358, 40, 45
S:t Clemens, 2024-03-03